

DSCH

Perniönseudun musiikkikilta tuntui monien mielestä uinahtaneen. Ei kuulunut kaikuja kartanokonserteista. Uinumiselle pantiin sunnuntaina kuitenkin kertaheitolla piste.

Perniöläisille ennestään tutut soittajat saatiin taas houkuteltua Lintilän lämpimään saliin. Viulistit Juha-Pekka Vikman ja Juha Viljanen, alttoviulisti Jussi Alho sekä sellisti Katja Kolehmainen pakkasivat soittimensa ja nuottinsa ja kiisivät lumiseen Perniöön.

Monasti tuntuu, että soittajat tulevat pieniin ja vaatimattomampiin ympyröihin testaamaan jotakin uutta kappaletta tai esitystä. Siis harjoittelemaan ja kuulostelemaan reaktioita. Näinhän loistava Karita Mattilammekin on kertonut tekevänsä laulaessaan uusia oopperaroolleja Tampereella. On sitten helpompi mennä suuren yleisön ja arvostelijoiden eteen.

Kysyin asiaa varta vasten sunnuntain konsertin esiintyjiltä. Ei. Ei alkuunkaan. Teokset on harjoiteltu tätä konserttia varten. Ja hyvin olikin!

Soitetut kvartetot eivät ole mitä tahansa kamaa, vaan selvästi kovimmasta päästä. Saatiin kuulla väkevää musiikkia ja rajuja väreitä Lintilän akustisesti loistavassa interiörissä. Nimittäin Dmitri Šostakovitšin jousikvartetto numero 8 ja Aleksander Boroninin vastaava, numero 2.

Šostakovitš eli ja koki Neuvostoliiton alkutaipaleen ja sen kovimmat vainot ja pelot. Hän kykeni jonkinlaisena myötäilijänä pysymään vapaana ja hengissä, vaikka itse isä aurinkoinen riepotteli häntä ja hänen töitään. Šostakovitš sävelsi kahdeksannen jousikvartettonsa vuonna 1960. Stalin oli kuopattu, mutta tunnelma jatkui ahdistavana.

Kahdeksas jousikvartetto omistettiin aikoinaan ”fasismin ja sodan uhrien muistolle”. Sikäläiset johtajat eivät kai tajunneet yhtä olennaista tosiasiaa, jonka kansalaiset ymmärsivät. Nimittäin että uhreiksi käsitettiin yhtä hyvin maan sisäisen fasismin tuhoamat onnettomat.

Aina oppii uutta. Vanhempanakin. Jussi Alho valaisi lyhyesti Šostakovitšin konserton rakennetta. Siinä toistuu tuon tuosta säveltäjän nimen saksalaiset alkukirjaimet DSCH eli sävelet d, es, c, h. Yksinkertainen neljän sävelen lirus, jonka pikkulapsikin osaa soittaa, tempaisee kummasti. Pimputtelin sitä kotona koko illan ja jäin nalkkiin.

Konserton toinen osa allegro molto sai saliin kerääntyneen kolmenkymmenen hengen joukon puristamaan kätensä nyrkkiin rystyset valkoisina. Tuli jotenkin mieleen, että tämä osa olisi mennyt himaan nuorisokonsertissakin. Ismo Alangon rajuimmista rokeista löytyy samaa möyhennystä.

Tilaisuuden toisena teoksena soitettu Borodinin jousikvartetto kuulosti kauniilta mutta tavanomaiselta. Olisin itse asiassa halunnut kuulla konsertot toisessa järjestyksessä, kuten kumma kyllä myös ohjelmalehtiseen oli painettu.

Ylimääräisenä saimme nautiskella uudelleen Borodinin kvartetton kolmannen osan Nocturno, nyt jo rauhoittuneina.

pajen